

Ἄρβε-ρί καὶ Ἄρβερία. Δι' ὁμοίας ἐναλλαγῆς ἐσχηματίσθη καὶ τὸ ὄνομα Ἰλλυρες ἢ Ἰλλυριοὶ ἐξ ἐκλειοπίστος ὀνόματος Ἰλλυνες. Τοῦτο δὲ γνωρίζομεν, ἐπειδὴ διεσώθησαν προγενέστεραι ἢ σύγχρονοι λέξεις τοῦ ἐκλειοπίστος Ἰλλυνες καὶ πρὸς τοῦτο ἀναγράφομεν ὀλίγους τύπους ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος :

Σελλοὶ	Σελλάδα	Σίλλυος	Συλλάγιος
Ἐλλοὶ	Ἐλλά	Ἐλλάς	Ἰλλάδαι
	Ἐλλα	Ἐλλαν	Σιλλυεῖς
	Ἐλλην	Ἐλλαν	Ἰλλος Ἰλλν
			Βυλλίς

Ἐλινοὶ

Καὶ περὶ μὲν τῶν Ἐλιῶν Στέφανος ὁ Βυζάντιος γράφει «Ἐλινοὶ ἔθνος Θεσπρωτικόν» περὶ δὲ τῶν Σελλάδων ὁ Ἡσύχιος ἀναγράφει «Σελλάδαι γένος ἰθαγενῶν». Ἐπιγραφή δὲ εὑρεθεῖσα ἐν Λαρίσῃ μεταξὺ ἐπισήμων γενῶν τῆς Λαρίσης καταλέγει καὶ τοὺς Ἰλλάδας. Ἐκ τούτων ὀπλον γίνεσθαι ὅτι ἐκ τῆς ρίζης τοῦ Σιλλυ-εῖς ἐγένετο τὸ Ἰλλυρες καὶ ἐξ αὐτοῦ τὸ Ἰλλυριοί· ὅτι δὲ καὶ τοῦτο πρότερον ἔδασύνετο μαρτυρεῖ ἐπιγραφή εὑρεθεῖσα ἐν Ἀθήναις γεγραμμένη ἀττικοῖς γράμμασιν, ἐν ἣ δις ἀναγραφομένη ἡ λέξις Ἰλλυ-ριδς μετὰ δασείας εἶνε γεγραμμένη. Ἐκ δὲ τοῦ ἐπιθέτου συλλάνιος διδασκόμεθα ὅτι τῆς αὐτῆς εἶνε καταγωγῆς καὶ τὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους ὄνομα Ἰλλος καὶ τὸ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ὄνομα Ἰλλεῖς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων αὐτῶν Ἰλλν Ἰλλίς Βυλλίς. Καὶ περὶ μὲν τῶν Ἰλλων ἢ Ἰλλέων λέγουσιν οἱ παλαιοὶ ὅτι εἶνε ἀπόγονοι τοῦ Ἰλλου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους, ἐγένοντο ὅμως βάρβαροι. Τούτοις ὑποτέρμονες ἦσαν οἱ Βουλλίνοὶ ἢ Ἰλλίνοὶ ἢ Βυλλίονες, πρωτεύουσα δὲ πόλις αὐτῶν ἦτο ἡ Βυλλίς, ἥτις ἔκειτο εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἀφίου μεταξὺ Ἀπολλωνίας καὶ Ἀτροκεραυνίων, ὅπου νῦν κεῖται τὸ χωρίον Γραδίτσα. Καὶ τὸ μὲν ὄνομα Βυλλίς ὅλως ἑλληνικὴ κατάληξις ἔχει, ἐν τῇ Ἀλβανικῇ ὅμως, ὡς καὶ τὸ ὄνομα Ἰλλν, εἶνε πρωτόκλιτον Εὐλε καὶ μετ' ἄρθρου Φύλα (Βύλλα) καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχουσι χωρῖα τινὰ ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ ἐν Μεγαρίδι ἢ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Εἰδυλλίας. Κακῶς ὅμως λέγεται οὐδέτερος τὰ Βύλλα, διότι καὶ ἐν τῇ Ἀλβανικῇ εἶνε θηλυκοῦ

γένους Φύλε Φύλα Φύλεσε. Ὡσαύτως κακῶς λέγεται κατ' οὐδέτερον γένος Κορωπί τὸ χωρίον Κρωπία, διότι καὶ ἐν τῇ Ἀλβανικῇ εἶνε γένους θηλυκοῦ, οἷον βίνι γὰρ Κοροπία, ἔρχομαι ἀπὸ τὴν Κρωπίαν, Ἄνευ ἄρθρου ὅμως λέγεται Κοροπί, οἷον βέτε ντε Κοροπί, πηγαίνω εἰς τὴν Κρωπίαν, καὶ ἐκ τούτου ἐξελήφθη ὡς οὐδέτερον. Εἰς τὴν λέξιν Κοροπί παρεμβάλλουσι μὲν οἱ Ἀλβανοὶ ὁ μεταξὺ τοῦ κ καὶ ρ, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἀλλοιοῦται ἡ σημασία τῆς λέξεως· διότι γορ μὲν λέγεται ἐν τῇ Ἀλβανικῇ τὸ θερίζω, κρώπιον δὲ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ τὸ δρέπανον, ὅπερ ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης ἐγένετο. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ρήματος γορ παρήχθη τὸ ὄνομα γορε τὸ θέρος καὶ ἡ Κόρη ἡ τῆς Δήμητρος θυγάτηρ, ἥτις δρέπουσα ἄνθη ἠρπάγει ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος.

Ἐπειδὴ οἱ προσχηματισμοὶ εἶνε κοινοὶ πάσαις σχεδὸν ταῖς Ἰαπετικαῖς γλώσσαις, ἐνταῦθα περὶ αὐτῶν ὀλίγα θὰ εἴπωμεν. Εἰς τῶν προσχηματισμῶν εἶνε ὁ τῆς Πελασγικῆς ἐπομένως καὶ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τε. Ἐκ τούτου προήλθεν ἡ κατάληξις τος τοῦ τρίτος, πέμπτος, ἑκατοστὸς καὶ τῶν ἄλλων τακτικῶν. Καὶ ἡ μὲν ἑλληνικὴ ἐφύλαξε μόνον ἐν τῇ κλητικῇ τὴν ἀρχαίαν μορφήν τε, ἡ δὲ Ἀλβανικὴ ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι, διότι, ὡς εἶπομεν, θέματα ἔχει ἀντὶ δὲ καταλήξεων ληκτικὰ ἄρθρα. Ὅτι δὲ τῶν ἀριθμητικῶν τούτων ἔσχημος ἦτο ἡ συλλαβὴ τε πλὴν ἄλλων μαρτυρεῖ τὸ Ἀλβανικὸν διέτε καὶ τὸ μακεδονικὸν δέσετε. Καὶ τὸ Ἀλβανικὸν διέτε καὶ τὸ μακεδονικὸν δέσετε εἶνε ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ καὶ σημαίνουσι τὸν ἀριθμὸν δέκα, ἐν οἷς καταφαίνεται ὅτι ἡ τελευταία συλλαβὴ τε οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, ὅτι εἶνε προσχηματισμός. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἔλαβε σημασίαν καταλήξεως δηλοῦσης τάξιν. Ἐκ τοῦ μακεδονικοῦ δέσετε ἀφαιροῦντες τὸν προσχηματισμὸν τε ἔχομεν τὸ δέσε ἢ δέκε, ἐξ οὗ τὸ ἑλληνικὸν δέκα, καὶ τὸ λατινικὸν decem. Ὅτι δὲ καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἡ συλλαβὴ κε, ἥτις κυρίως δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν δέκα ἦτο καὶ σε μαρτυρεῖ τὸ ἐ-κα-τόν, ἐν ᾧ τὸ σ ἐγένετο δασεῖα· ὥστε τὸ ἑκατόν σημαίνει δέκα ἐπὶ δέκα. Ἐκ τοῦ μακεδονικοῦ δέσετε προήλθε τὸ Ἀλβανικὸν διέτε· τὸ δέσετε ἀποβληθέντος τοῦ σ ἐγένετο δέτετε καὶ ἔπειτα διέτε.